

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Vuxenutbildningsnämndens styrning,
uppföljning och kontroll av verksamheten

Lindesbergs kommun

Juni 2008

Fredrik Alm

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND, UPPDRAG OCH REVISIONSFRÅGA	3
2	METOD.....	3
3	RESULTATET AV ENKÄTUNDERSÖKNINGEN.....	4
3.1	MÅL OCH RIKTLINJER	4
3.2	ANSVAR OCH RAPPORTERING	5
3.3	ARBETSSÄTT OCH ARBETSFORMER	7
4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	8

1 Bakgrund, uppdrag och revisionsfråga

Revisorerna ska årligen granska alla nämnder och styrelser för att i samband med revisionsberättelsen uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnderna och styrelsen. Ett viktigt underlag för revisorernas uttalande är deras bedömning av om nämnders och styrelsers ansvarsutövande är tillfredsställande.

Med ansvarsutövande menas vilka aktiva åtgärder nämnder och styrelse vidtar för att styra, följa upp och kontrollera verksamheterna och dess ekonomi. För kommunstyrelsen gäller även att ha tillräcklig information för att anses ha uppsikt över nämnderna.

Kommunens revisorer har i sin plan för 2008 tagit upp en granskning av vuxenutbildningsnämndens ansvarsutövande och uppdragit till Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers att genomföra granskningen.

Revisionsfråga: *Skaffar sig nämnden information i tillräcklig omfattning om väsentliga delar av den verksamhet de ansvarar för?*

2 Metod

Granskningen har genomförts genom en enkätundersökning som riktats till nämndens nio ordinarie ledamöter och till fyra tjänstemän inom förvaltningsledningen. Enkäterna delades ut och samlades in vid nämndens sammanträde den 11 juni.

Enkäten har tagit upp frågor runt tre områden som är viktiga för att möjliggöra en effektiv styrning; **mål och riktlinjer, ansvar och rapportering samt arbetssätt och arbetsformer.**

Utifrån de svar vi fått in från enkätundersökningen har vi kommenterat resultatet och bedömt nämndens ansvarsutövande. Analysen består dels av hur höga omdömen som givits, men även på skillnader mellan ledamöter och tjänstemän.

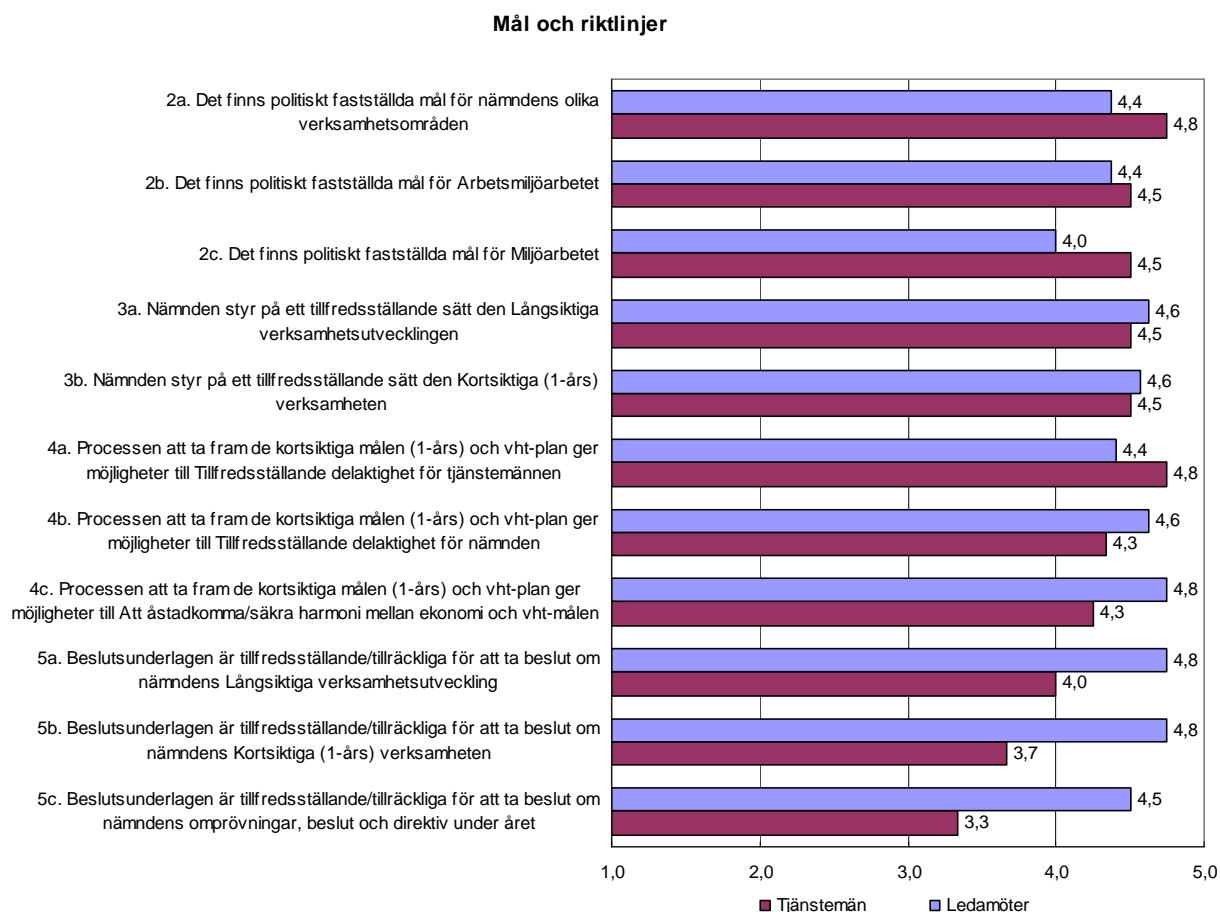
Jämförelse kommer även att ske gentemot tidigare granskade nämnder inom samma verksamhetsområde i andra kommuner. Vårt jämförelsematerial för vuxenutbildningsnämnden är dock något begränsat då utformningen av nämnder där vuxenutbildning ingår organiseras olika i kommunerna.

3 Resultatet av enkätundersökningen

Totalt åtta ledamöter och fyra tjänstemän besvarade enkäten, således saknas endast ett svar från nämnden. Nedan redovisas svaren på de påståenden som ställdes i enkäten. Svaren redovisas som aritmetiska medelvärden utifrån svarsskala 1 till 5. Där 5 står för ”instämmer helt”, 3 står för ”varken instämmer eller instämmer inte”, och 1 står för ”instämmer inte alls”. Däremellan fanns svarsalternativen 4 och 2. Det finns även ett ”vet ej”-alternativ.

3.1 Mål och riktlinjer

På första frågan *Har fullmäktige fastställt inriktningsmål för nämndens verksamhet* har samtliga ledamöter och tjänstemän svarat ”ja”.

Våra kommentarer

De som besvarat fråga 1 är överens om att fullmäktige angivit inriktningsmål för nämndens verksamhet. Således förefaller kännedomen om fullmäktiges inriktningsmål vara mycket god.

Ledamöternas svar inom frågeområdet mål och riktlinjer är mycket höga, värdena sträcker sig från 4,0 till 4,8. Således finns det mycket lite förbättringspotential enligt ledamöterna. Givet de höga genomsnitten är man även mycket ense inom nämnden. Samtliga svar, förutom ett, har värdena ”instämmer i huvudsak” (4) eller ”instämmer helt” (5). Den enda frågan som uppvisar viss spridning är frågan om förekomsten av miljömål.

Tjänstemannasidan uppvisar både godkända och mycket höga värden med svar från 3,3 till 4,8. De två lägre, men fullt godkända, värdena gäller de underlag som nämnden har att fatta beslut utifrån. Medan underlagen på lång sikt får höga omdömen får underlagen på kort sikt och för omprövningar, beslut och direktiv något lägre omdömen. När det gäller beslutsunderlaget på lång sikt är man dock oense och svaren spänner från ”varken instämmer eller instämmer inte” till ”instämmer helt”. För övriga frågor inom mål och riktlinjer är dock tjänstemännen mycket eniga.

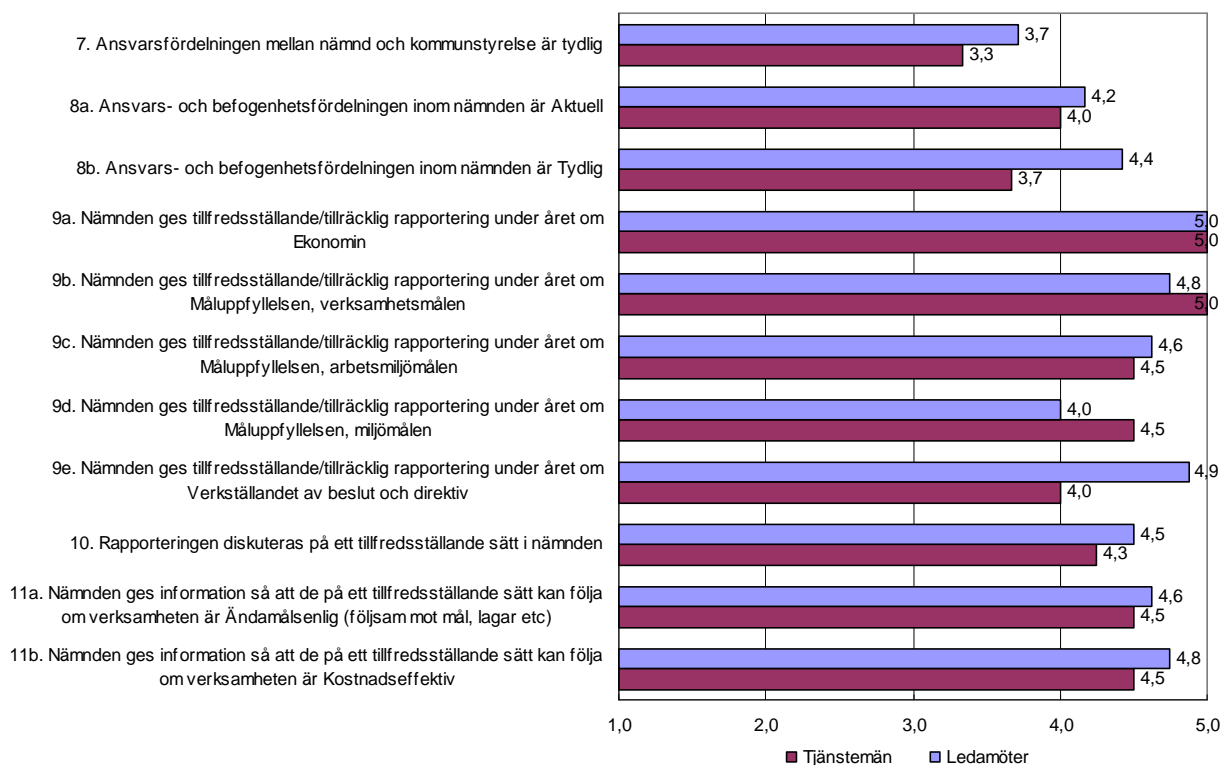
Således uppvisas de största skillnaderna mellan ledamöter och tjänstemän när det gäller just frågorna om de beslutsunderlag nämnden får. I övrigt är samstämmigheten mellan svarandekategorierna mycket hög.

Jämfört med tidigare granskade nämnder inom liknande verksamhetsområden ges att ledamöternas svar är högre, med ett par mindre undantag. Nämnden uppvisar ett betydligt högre svar än tidigare granskningar när det gäller beslutsunderlag på lång sikt. Tjänstemännens svar är däremot marginellt lägre än tidigare granskade nämnder. Detta gäller samtliga frågor och det är de två sista frågorna som avviker mest.

3.2 Ansvar och rapportering

På fråga 6 *Pågår något arbete för att förbättra nämndens ledning, styrning och uppföljning* har fyra ledamöter svarat ”ja”. En ledamot och en tjänsteman har svarat ”nej” medan övriga uppgett att de inte vet. Det har inte framförts några konkreta exempel om vad detta förbättringsarbete skulle bestå i.

Ansvar och rapportering

Våra kommentarer

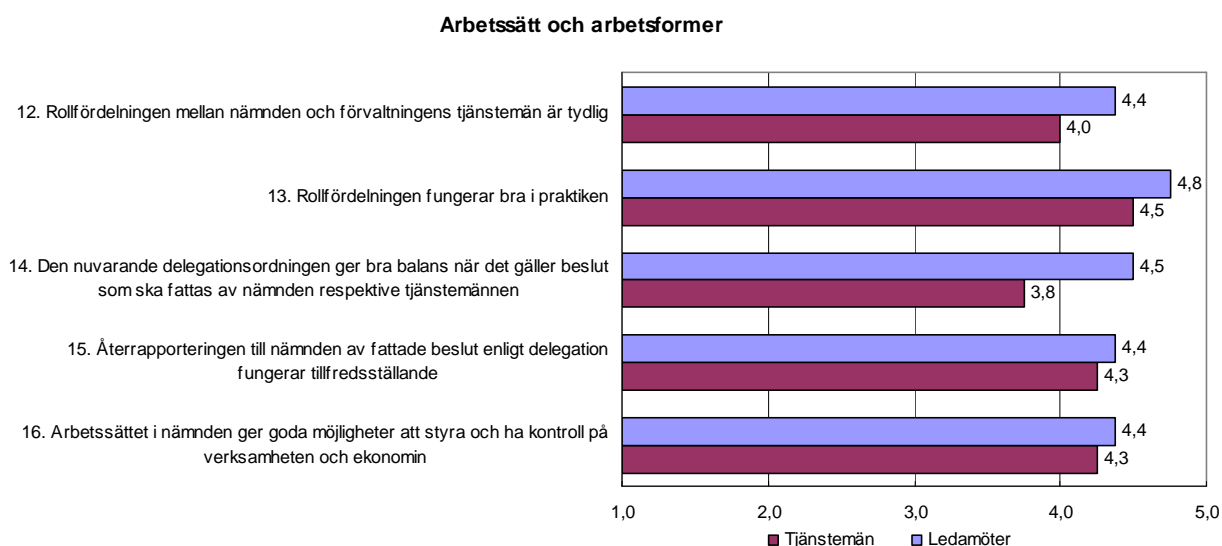
Inom ansvar och rapportering uppvisar ledamöterna återigen höga värden. Värdena varierar mellan 3,7 och maximala 5,0. Således är samtliga svar att betrakta som godkända. De frågor som får något lägre värden och som ändå kan lyftas är att ansvarsfördelningen mellan nämnd och kommunstyrelse kan bli tydligare. De är dock oense i denna fråga. Även åiterrapporteringen av miljömålen kan förbättras enligt ledamöterna. Här är de dock mycket oense. Svaren varierar mellan ”instämmer inte alls” till ”instämmer helt”. Detta kan vara en följd av osäkerheten kring förekomsten av miljömål.

Tjänstemännens svar varierar mellan 3,3 och maximala 5,0. Gemensamt med ledamöterna är att även tjänstemännen tycker att ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och nämnden kan förbättras. Tjänstemännen är mycket eniga kring detta. Enligt dem finns det även förbättringspotential när det gäller tydligheten i ansvarsfördelningen mellan nämnd och förvaltning. Den största oenigheten bland tjänstemännen noteras för frågan om återrapporteringen till nämnden diskuteras på ett tillfredsställande sätt.

Svaren inom frågeområde ansvar och rapportering uppvisar en mycket god samstämmighet mellan ledamöter och tjänstemän. Den största skillnaden noteras för huruvida åiterrapporteringen av verkställandet av beslut och direktiv är tillräcklig.

Jämfört med tidigare granskade nämnder inom verksamhetsområdet är resultatet för vuxenutbildningsnämndens ledamöter högre. Störst positiv skillnad uppvisar frågorna om återrapportering av arbetsmiljömålen, hur rapporteringen diskuteras i nämnden samt den information som ges gällande verksamhetens ändamålsenlighet. När det gäller tjänstemännens svar är de totalt sett fullt jämförbara med tidigare resultat. Fem frågor får högre omdömen medan fem får lägre. Störst positiv avvikelse noteras för återrapporteringen av miljömål medan man har ett lägre resultat när det gäller ansvars- och befogenhetsfördelningens tydlighet.

3.3 Arbetssätt och arbetsformer

Våra kommentarer

Ledamöternas svar visar på en mycket hög nöjdhet när det gäller arbetssätt och arbetsformer. Värdena varierar mellan 4,4 och 4,8, vilket är att betrakta som mycket högt. Det finns utifrån genomsnittet inget att kommentera annat än att man förefaller mest nöjd med hur rollfördelningen fungerar i praktiken. Det finns heller ingen oenighet att påtala.

Tjänstemännens svar är höga, från 3,8 till 4,5. Det man givit ett något lägre, om än fullt godkänt, värde är huruvida delegationsordningen ger en bra balans mellan beslut fattade i nämnd respektive förvaltning. Generellt präglas frågeområdet av en högre oenighet än tidigare. Samtliga frågor har fått svar från ”varken instämmer eller instämmer inte” till ”instämmer helt”.

Återigen är samstämmigheten mellan ledamöter och tjänstemän att betrakta som mycket hög. Den största skillnaden noteras för balansen i delegationsordningen. Jämfört med tidigare granskningar är dock denna skillnad att betrakta som mindre.

Jämfört med tidigare granskade nämnder är resultatet för arbetssätt och arbetsformer betydligt bättre för ledamöterna men något lägre för tjänstemännen. Ledamöterna noterar endast positiva avvikelser och allra högst är avvikelsen för den sista frågan, om nämndens arbetssätt. När det gäller tjänstemännen noteras endast negativa avvikelser. Allra störst är avvikelsen för just balansen i delegationsordningen.

4 Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att vuxenutbildningsnämndens ledamöter och tjänstemannasidan inom förvaltningen i mycket hög grad har en samstämmig och mycket positiv bild över nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Vår bedömning är att nämnden har en mycket väl fungerande modell för styrning och uppföljning som både ledamöter och tjänstemän är väl förtrogna med. Vi har i och med det höga resultatet inte noterat några brister men de frågor som inte fått de allra högsta omdömena kommenteras nedan.

Inom frågeområdet mål och riktlinjer är det framför allt beslutsunderlagen som vi tycker att nämnden bör diskutera. Det finns skillnader mellan hur ledamöter och tjänstemän bedömer underlagen, vilket kan bero på ett förväntningsgap. Man kan till exempel fråga sig vad det är som kan bli bättre enligt tjänstemännen och som inte ledamöterna uppmärksammat. Tjänstemännens omdömen på dessa frågor är även lägre än vid tidigare granskade nämnder inom liknande verksamhetsområde.

De frågor som kan lyftas för diskussion inom ansvar och rapportering är främst ansvars- och befogenhetsfördelningarna, både mellan kommunstyrelse och nämnd samt mellan nämnd och förvaltning. Det är framför att skiljelinjerna till kommunstyrelsen som får lägre omdömen. Visserligen är man inte enig inom nämnden, men detta faktum understryker ytterligare behovet av att dryfta frågan.

Mycket höga omdömen präglar även frågeområdet arbetssätt och arbetsformer. Tjänstemännen, som visserligen är oense, tycker dock att balansen i delegationsordningen kan förbättras. Omdömet är även lägre vid jämförelse med tidigare granskade nämnder. Åsikten delas ej av ledamöterna som är nöjda med hur nämnd respektive förvaltning fattar beslut. Vi föreslår likväl att nämnden diskuterar detta resultat för att på så sätt klargöra hur man kan nå större enighet i frågan.